

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

De gældende færøske regler om folkepension findes i lov nr. 58 af 15. marts 1967 for Færøerne om folkepension (Folketingstidende 1966-67, sp. 74, 300, 2039 og 2162; tillæg A, sp. 473; tillæg B, sp. 101; tillæg C, sp. 221).

Ved de i 1967 gennemførte ændringer blev den færøske folkepensionslov bragt i overensstemmelse med folkepensionsordningen i den øvrige del af riget på alle punkter, hvor ikke særlige færøske forhold gør sig gældende. Væsentlige træk i lovændringen var *forhøjelse* i 4 etaper (pr. 1. april 1967, 1. april 1968, 1. april 1969 og 1. april 1970) af pensionsydelse, således at de kom til at ligge på linie med ydelserne i den øvrige del af riget. Endvidere indførtes *folkepension uden indtægtsregulering fra 1. april 1970* for personer over 67 år. Endelig indførtes et *pensionstillæg* til pensionister, der i det væsentlige kun har pensionen at leve af.

Siden lovændringen i 1967 er der foretaget en række ændringer i den for den øvrige del af riget gældende folkepensionslovgivning.

For det første er pensionens *grundbeløb* ved en række love *forhøjet* udover de forhøjelser, der er en følge af stigningen i pristallet. De foretagne forhøjelser skyldes dels lønforbedringer på arbejdsmarkedet, dels en forhøjelse af den almindelige omsætningsafgift. Fra 1. april 1970 vil pensionens grundbeløb udgøre 11.940 kr. årligt for ægtepar, når begge ægtefæller er berettigede, og 7.920 kr. årligt for andre (ved pristal 133).

Endvidere er der som følge af, at de i skatte-lovgivningen indeholdte regler om nedslag i skatteansættelsen for folkepensionister m. fl. og om persontilskud bortfalder ved overgangen til kildeskat den 1. januar 1970, ydet pensionisterne kompensation herfor gennem en *forhøjelse af pensionstillægget* (og for så vidt angår invalidepensionister tillige af *erhvervsudygtighedsbeløbet*).

Videre er der med virkning fra 1. april 1970 gennemført ændringer og lempelser i reglerne om *fradrag* på grund af indtægt. Herefter kan der ved opgørelsen af den indtægt, der lægges til grund ved beregningen af pensionen, ikke længere foretages fradrag for *skatter m. v.* Samtidig er *de fradragsfri beløb*, d. v. s. de beløb inden for hvilke pensionen kan oppebæres med det fulde beløb, *forhøjet*. Fradraget for *indtægter udover de fradragsfri beløb*, der — afhængig af indtægtens størrelse hidtil er foretaget med 60 pct., 72 pct. eller 84 pct. af den overskydende indtægt — er fastsat til *60 pct.* i alle tilfælde.

Herudover er gennemført forskellige ændringer og lempelser i de *specielle* fradragsregler for *forskellige indtægtsarter*.

Videre er reglerne om indtægtsreguleringen af *ægteskabstillægget* ændret, således at dette aftrappes i umiddelbar fortsættelse af pensionstillægget i stedet for som hidtil i forbindelse med grundbeløbet.

Endelig er reglerne om *tjenestemænd m. fl.* ændret således, at tjenestemænd, der pensioneres efter den ny tjenestemandspensionslovs ikrafttræden den 1. juli 1969, bliver berettiget til fra 1. april 1970 at oppebære folkepensionens fulde grundbeløb uden indtægtsregulering efter det fyldte 67. år. Dog sker der efter tjenestemandspensionsloven en samordning bestående i, at der foretages et vist fradrag i tjenestemandspensionen, når pensionisten eller dennes ægtefælle har ret til folkepension. Pensionsforholdene for de tjenestemandspensionister, der er pensioneret før de nye reglers ikrafttræden, og herunder spørgsmålet om de pågældendes stilling i forhold til folkepensionsloven, er taget op til behandling med henblik på gennemførelse af en nyordning fra 1. april 1970. Det må desuden forventes, at pensionsforholdene for andre persongrupper, der — som f. eks. kommunale tjenestemænd og kommunale tjenestemandspensionister — har pensionsrettigheder som led i et offentligt ansættelsesforhold efterfølgende søges tilpasset den nyordning, som er gennemført inden for statstjenestemandsområdet.

Af de i øvrigt foretagne ændringer skal fremhæves, at der er indført en bestemmelse, hvorefter *pensionstillægget* ikke udbetales til en pensionist, der i henhold til loven oppebærer pension i *udlandet*. Adgangen til *omregning* af pensionstillægget på grund af forandringer i pensionistens økonomiske forhold er endvidere udvidet.

Ved det foreliggende lovforslag ændres den færøske pensionslov — med de neden for angivne afvigelser — på linie med de ændringer, som er gennemført i den øvrige del af riget.

1. Vedrørende *pensionsniveauet* bemærkes, at pensionens grundbeløb efter de gældende færøske regler fra 1. april 1970 vil andrage 10.536 kr. årligt for ægtepar, når begge ægtefæller er berettiget, og 6.996 kr. årligt for andre. For den øvrige del af riget vil de tilsvarende beløb som nævnt udgøre henholdsvis 11.940 kr. og 7.920 kr. årligt. Beløbene vil således overstige de for Færøerne beregnede satser med ca. 13 pct. Af betydning for bedømmelsen af pensionsniveauet er tillige pensionen set i forhold til lønnen på arbejdsmarkedet. I 1968 udgjorde